

8.

évfolyam

Javítókulcs
SZÖVEGÉRTÉS

**Országos
kompetenciamérés**

2012



NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM



Oktatási Hivatal



Közoktatási Mérési
Értékelési Osztály

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Ön a 2011-es Országos kompetenciamérés szövegértési feladatainak *Javítókulcsát* tartja a kezében. A *Javítókulcs* a teszt kérdéseire adott tanulói válaszok egységes és objektív értékeléséhez nyújt segítséget. Kérjük, olvassa el figyelmesen a *Javítókulcsot*, és ha a leírtakkal kapcsolatban kérdés merül fel Önben, keressen meg bennünket az okm.szovegertes@oh.gov.hu e-mail címen.

Felhívjuk a figyelmét arra, hogy a kompetenciamérés tesztjeinek központi javítása után pontosításokkal, új példaválaszokkal kiegészített javítókulcsot készítünk, amely előreláthatóan 2011 őszén lesz elérhető a www.kompetenciameres.hu honlapon.

FELADATTÍPUSOK

A kompetenciamérés két feladattípust alkalmaz a tanulók szövegértési eszköztudásának mérésére. Egy részük igényel javítást (kódolást), más részük azonban nem. A felmérésben négyféle feladatot használunk a tanulók szövegértésének mérésére.

KÓDOLÁST NEM IGÉNYLŐ FELADATOK

E feladatok javítása nem kódolással történik, a tanulók válaszai közvetlenül összevethetők a javítókulcsban megadott jó megoldásokkal. A feleletválasztós kérdéseknél a tanulóknak négy megadott lehetőségből kell kiválasztaniuk azt, amelyik szerintük a legjobb válasz a kérdésre. Egy másik típusban a tanulóknak 3-5 állítás mindegyike mellett szereplő szó/kifejezés (pl. IGAZ/HAMIS) valamelyikét kell megjelölniük minden állítás esetében. Egy további típusban pedig a tanulóknak a szövegből vett állításokat kell időrendi sorrendbe rakniuk vagy egyes állításokat összepárosítaniuk.

KÓDOLÁST IGÉNYLŐ FELADATOK

A kódolandó feladatok esetében a tanulóknak a kérdés instrukcióinak megfelelő részletességgel kell leírniuk a válaszukat.

- Vannak olyan kérdések, ahol a tanulóknak elegendő néhány szót vagy kifejezést leírniuk.
- Vannak olyan feladatok, amelyek hosszabb szöveges választ igényelnek, például érvelést, részletes magyarázatot, esetleg egy gondolatmenet kifejtését.

A *Javítókulcs* ezen kérdések értékeléséhez nyújt elsősorban segítséget azáltal, hogy definiálja azokat a kódokat, amelyek az egyes feladatok értékelésekor adhatók.

Az egyes feladatokra adott lehetséges válaszok értékelésének szempontjait minden feladat esetében pontosan meghatároztuk.

A JAVÍTÓKULCS SZERKEZETE

A *Javítókulcsban* minden egyes feladatnak van egy fejléce, amely tartalmazza a feladat A), illetve B) füzetbeli sorszámát, a feladat címét, valamint az azonosítóját.

Ezután következik a kódleírás, amelyben megtalálhatók:

- az adható kódok;
- az egyes kódokhoz tartozó feltételek pontos körének meghatározása;
- az általános leírás alatt *pontokba szedve* néhány példa a várható tanulói válaszokra.

A felsorolt példák lehetséges válaszoknak tekintendők, és természetesen nem meríthetik ki az összes szóba jöhető lehetőséget. Esetenként mellettük szögletes zárójelben a példaválaszra vonatkozó megjegyzés olvasható.

KÓDOK

A HELYES VÁLASZOK JELÖLÉSE

1-es, 2-es és 3-as kód: A jó válaszokat 1-es, 2-es és 3-as kód jelölheti. Többpontos feladatok esetén ezek a kódok a megoldottság fokai közötti rangsort is jelölik.

A ROSSZ VÁLASZOK JELÖLÉSE

0-s kód: A 0-s kóddal jelölt válaszok mögött a szöveg vagy a feladat meg nem értése vagy egy bizonytalan válaszadási kísérlet áll. 0-s kódot adunk abban az esetben is, ha felismerjük, hogy a tanuló egyszerűen megismételte a feltett kérdést. 0-s kódot kapnak például az olyan válaszok is, mint a „nem tudom”, „ez túl nehéz”, kérdőjel (?), kihúzás (-), kiradírozott megoldás, illetve azok a válaszok, amelyekből az derül ki, hogy a tanuló nem vette komolyan a feladatot, és nem a kérdésre vonatkozó választ írt.

5-ös, 6-os kód: Néhány feladatnál 5-ös vagy 6-os kód is szerepel, amely a **tipikusan rossz válasz** kódja. Ezt olyan válaszoknál alkalmazzuk, amelyek egyfajta tipikusan hibás gondolatmenetet tükröznek, és a feladatok előzetes bemérése során gyakran találkoztunk ezzel a hibával.

7-es kód: Egyes feladatoknál 7-es kód is szerepel. Ezt olyankor alkalmazzuk, amikor a főmérés kódolására való felkészülés során bukkanunk olyan nagy tömegben előforduló, addig nem ismert választípusra, amellyel kapcsolatban felmerül, hogy részlegesen vagy teljesen helyes.

SPECIÁLIS JELÖLÉSEK

x: Minden mérés esetében elkerülhetetlen, hogy akad egy-két olyan tesztfüzet, amely a fűzés vagy a nyomdai munkálatok közben sérül. Az x a **nyomdahiba** következtében megoldhatatlan feladatokat jelöli.

9-es kód: Ez a kód jelöli azt, ha **egyáltalán nincs válasz**, azaz a tanuló nem foglalkozott a feladattal. Olyan esetekben alkalmazható, amikor a válaszkísérletnek nyoma sem látható, a tanuló üresen hagyta a válasz helyét. (Ha radírozás nyoma látható, a válasz 0-s kódot kap.)

Figyelem! A válaszokhoz rendelt kódszámok nem határozzák meg egyértelműen a válasz pontértékét.

LEHETSÉGES KÓDOK

Minden kódolandó kérdés mellett bal oldalon láthatók a válaszokra adható kódok (lásd az alábbi példát).

99 XY041004	Ebek öröme Mi az Ebek Öröme?
0
1	
7	
9	

Lehetséges kódok

Kérjük, hogy a központilag kiválasztott füzetek kódjait hagyja szabadon!

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

DÖNTÉSHOZATAL

Bár a kódok leírásával és a példák felsorolásával igyekeztünk minimálisra csökkenteni a szubjektivitást, a javítást végzőknek mégis döntést kell hozniuk, amikor meghúzzák az egyes kódok közötti határvonalat, és eldöntik, mi is tartozik pontosan az egyes kódértékek alá.

A döntések meghozatalakor általános elv, hogy a válaszok értékelésekor legyünk jóhiszeműek!

A helyesírási és nyelvtani hibákat ne vegyük figyelembe, kivéve azokat az eseteket, amikor ezek a hibák módosíthatják a jelentést. Ez a teszt nem az írásbeli kifejezőkészséget méri fel!

Ha a tanulói válasz tartalmaz olyan részt, amely kielégíti a *Javítókulcs* szerinti jó válasz feltételeit, de tartalmaz olyan elemeket is, amelyek helytelenek, akkor a helytelen részeket figyelmen kívül hagyhatjuk, hacsak nem mondanak ellent a helyes résznek.

AZ ELVÁRTTÓL ELTÉRŐ FORMÁBAN MEGADOTT VÁLASZ

Előfordulhat, hogy a tanuló nem a megfelelő helyre írta vagy nem az elvárt formában adta meg a válaszát. Ebben az esetben a javítást végzőnek mérlegelnie kell, hogy a diák megértette-e a kérdés lényegét, és sikerült-e válaszolnia a feltett kérdésre. Például, ha a kérdésre a szöveg egy részének aláhúzásával kell válaszolni, de a diák írásban válaszolt, a választ annak megfelelően kell kódolni, hogy az mennyire felel meg az aláhúzott rész tartalmának.

„A” FÜZET SZÖVEGÉRTÉS 1. RÉSZ/ „B” FÜZET SZÖVEGÉRTÉS 2. RÉSZ/

Halandzsa

1/38

OH05801

Hány szereplője van a történetnek?

1-es kód:

A tanuló helyesen azonosítja a három szereplőt. Ha felsorolja a szereplőket, akkor utaljon az elbeszélőre, új ismerősére és régebbi barátjára.

Tanulói példaválaszok:

- Három.
- Mesélő, fiatal úr, barát.
- Az elbeszélő és két barátja.

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Négy.
- Fiatalember, új ismerős, barátja és ő.
- 3 szereplő van: elbeszélő, fiatalember, pincér.

Lásd még:

X és 9-es kód.

2/39

OH05803

Húzd alá azt a mondatot, amelyből egyértelműen kiderül, hogy az elbeszélő korábban nem ismerte a fiatalembert!

1-es kód:

A tanuló a szöveg releváns részletének helyes értelmezésével megtalálja a kapcsolatot a mondat és a kérdés között, és aláhúzza a szöveg 5. mondatát: „Egyszerre megszólal az én új ismerősöm”.

6-os kód:

A tanuló a következő mondatot húzza alá: „Egy úr ült le mellém...”

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még:

X és 9-es kód.

3/40

OH05804

Milyen körülményre hivatkozik az elbeszélő, amikor nem érti meg a fiatalember kérdését?

1-es kód:

A tanuló helyesen azonosítja az elbeszélő megszólalásában a zajra való hivatkozást.

Tanulói példaválaszok:

- Hogy nagy a zaj körülöttük.
- A zajra és a köztük lévő távolságra.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Arra, hogy az ő füle rossz.
- Arra hogy megőrült.
- Nagy zaj, zúg a füle, csilingelnek a villamosok.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

4/41

OH05805

Miért nem jutott eszébe az elbeszélőnek, hogy a fiatalember nyelvhasználatával probléma lehet?

1-es kód: **A tanuló helyes következtetést von le a szöveg alapján. Hivatkozhat az addigi, normális mederben folyó beszélgetésükre, VAGY a fiatalember reakcióira (csodálkozik, elhűl, zavarba jön), VAGY arra, hogy az elbeszélő saját magában kereste a hibát.**

Tanulói példaválaszok:

- Már egy ideje beszélgettek, normálisan, és utána kezdett csak el halandzsázni.
- Ha már az elején úgy szólal meg, akkor sokkal inkább eszébe juthatott, hogy a fiatalemberrel van gond.
- A halandzsázás közben is ugyanolyan természetesen viselkedett a fiatalember, mintha nem történt volna semmi különös.
- Mert teljesen biztos volt abban, hogy magával van a baj, így erre nem is gondolt.
- Mert azt hitte ő a hibás, és nem jól hall.
- Mert azt hitte, megsüketült vagy megőrült.
- Mert biztos volt benne, hogy vele van a gond, nem a fiatalemberrel, aki olyan jó modorú.
- Mert a barátja is furcsán nézett rá.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert ilyen természetű. Senkiről sem feltételez rosszat.
- Mert az előző nap nem dobta bele a csikket a tóba.
- Mert előző nap is gondjai voltak.
- Mert nem szokott hozzá ilyenhez.
- Mert zaj is volt.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

5/42

OH05806

Fogalmazd meg, hogyan kapcsolódik a tavas történet az elbeszélő megőrüléséhez! Válaszodat a szöveg alapján indokold!

1-es kód: **A válasz tükrözi annak megértését, hogy a hivatkozott alkalommal az elbeszélő észszerűtlen okokkal magyarázta a saját viselkedését (nem akarta a cigaretta paraszával megégetni a tóban tartózkodó halakat.)**

Tanulói példaválaszok:

- A megőrülés egyik jele, hogy azért nem dobja a cigarettacsikket a tóba, hogy ne égenek meg a halak. Holott az egyből kialszik.
- Az ember nem azért nem dobja bele a csikket a tóba, hogy nehogy megégesse a halakat, hanem mert nem akar szemetelni.

- Mert azt hitte, hogy ha beledobja a cigit a tóba, akkor a halak megégnek a cigitől.
- A halakat nem tudja megégetni, mert a vízben elalszik a cigi.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Tavakat hallucinál egy kávéházban.
- Fura dolgokat érzékelt magán, közöttük azt is, hogy a tóba akarta dobni a cigarettáját.
- Most is megzavarodott, akkor is megzavarodott.
- Már nem tudta mit tesz.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

6/43

OH05807

Mit próbál leírni az elbeszélő „leves-levés” példájával? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

7/44

OH05809

Sorolj fel KETTŐT az elbeszélő fizikai reakcióiból!

1-es kód:

A tanuló visszakeresi a kért információkat, és leír legalább kettőt az alábbiak közül: pirulás, zakatoló halánték; remegő láb/támolygás; reszkető kéz; hebegés; borzongás (test egésze); kiegyenesedik/megfeszül a lába.

Tanulói példaválaszok:

- Zakatol a halánték, remegett a keze.
- Elpirul, hebeg.
- Reszket keze-lába.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Zúgnak a fülei. *[Ez nem valódi reakció, csak képzelt.]*
- Csodálkozik. *[Ez a halandzsázó reakciója.]*
- Közelebb hajol, borzong.
- Kiegyenesedik, lábai megfeszülnek.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

8/45

OH05812

Melyik tulajdonság jellemzi leginkább az elbeszélőt az olvasottak alapján? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

Balatonátúszás

9/46

OH01601

Mióta rendezik meg a Balaton-átúszást a szöveg szerint?

1-es kód: **A tanuló megadja a szövegben egyértelműen azonosítható információt: 128 éve.**

Tanulói példaválaszok:

- 128 éve.
- 1884
- 128 éve, de csak 1982 óta fix kiinduló és célponttal.

6-os kód: **Tipikusan rossz válasz: Válaszában a tanuló azt az évet jelöli meg, amikor először rendezték a mostani rajt és cél között a versenyt: 1982 óta.**

Tanulói példaválaszok:

- 1982 óta.
- 30 éve.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválasz:

- Általában július vége felé.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

10/47

OH01605

Miért nem írja le pontosan a szerző, hogy hol található a focipálya? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

11/48

OH01606

Miért kell orvosi vizsgálatra menni? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

12/49

OH01607

Számozással állítsd időrendbe a következő eseményeket!

Helyes sorrend: 2; 3; 1; 4

13/50

OH01610

Hol tartanak öbölátúszást? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

14/51

OH01614

Bálint 3 és fél óra alatt úszta át a Balatont. Olvashatja a nevét az újságban? Válaszodat indokold a szöveg alapján!

1-es kód: **A tanuló logikai kapcsolatot teremt a kérdésben szereplő adat és a szöveg releváns eleme között, és rámutat, hogy nem olvashatja a nevét, mert csak a két órán belül teljesítők szerepelnek majd a sportújságban.**

Tanulói példaválaszok:

- Nem, mert csak azok lesznek benne, akik két órán belül úszták át.
- Nem, mert Bálint 3 és félóra alatt úszta át a Balatont, és csak 2 óra alatt lehet.
- Nem, mert két óra alatt kell átúszni.
- Mert csak az olvashatja, aki 2 óra alatt úszta át.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Persze, erről szól az egész úszás.
- Igen, mert benne van az időhatárban.
- Ő úszta át a leggyorsabban.
- Nagy teljesítmény volt tőle, igen.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

15/52

OH01616

Miért sorolja fel az 1. bekezdésben a szöveg, hogy miért vállalkoznak az emberek a Balaton-átúszásra?

1-es kód: **A tanuló értelmezi a szerzői szándékot, és rámutat, hogy a szerző azért mutatja be, hogy hányféle motiváció lehet az átúszásra, mert ezáltal akarja inspirálni az olvasót, hogy részt vegyen az eseményen.**

Tanulói példaválaszok:

- Hogy lássuk, nem csak a sportmániások mennek.
- Ez biztos nagy móka, ha ennyiféle dolog miatt vesznek részt benne.
- Hogy kik szoktak menni, és hogy nekik ajánlja.
- Megismertessen bennünket a Balaton-átúszással, hívogató jellegű.
- Felhívja az olvasók figyelmét, hogy milyen jó is ez.
- Hátha kedvet kap az is, aki egy kicsit bátortalan.
- Hogy bemutassa, akár te is nekivághatsz, akár fogadásból, akár bizonyításvágyból.
- Megtudhatod, milyen társaságra számíthatsz.
- Hogy el tudd dönteni, hogy te melyik kategóriába tartozol.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert az emberek sokféle ok miatt mennek átúszni. *[Ez igaz, de nem mutat rá explicit módon a szerzői szándékra.]*
- Mert mindenki más miatt megy.
- Felkeltse a figyelmünket.
- Hogy felkészüljünk rá.
- Hogy így is el lehessen menni.
- Hogy érdekesebbnek találják az olvasók.
- Hogy megmutassa, milyen sokan mennek.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

16/53
OH01617

Kikhez szól a szöveg? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

17/54

OI03001

Satírozd be a helyes válasz betűjelét! A Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút üzemeltetője...

Helyes válasz: B

18/55

OI03002

Miért nevezhetjük a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasutat keskeny nyomtávú vasútnak?

1-es kód:

A tanuló helyesen következtet, és válaszában utal arra, hogy a vasút nyomtávolsága 760 mm.

Tanulói példaválaszok:

- Azért, mert 760 mm-es nyomtávolságú.
- Azért, mert csak 76 cm-re vannak egymástól a sínek.
- Mert a nyomtávolsága 0,76 m.
- Csak 760 mm.
- 760 mm nyomtávolságú, gőzüzemű múzeumvasút.

6-os kód:

Tipikusan rossz válasz. A tanuló válaszában arra utal, hogy a keskeny nyomközű vasút nyomtávolsága keskeny. Ha emellett a jó választ is odaírja, akkor 1-es kódot kap.

Tanulói példaválaszok:

- Azért, mert a sínek közötti távolság kisebb, mint a többi vonalon.
- Azért, mert a nyomtávolsága keskeny.
- Mert kisvasút.
- Mert a vonatoknak rövid tengelyük van.

0-s kód:

Helytelen, hiányos vagy túl általános válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Azért, mert a nyomtávolsága 760 m.
- A nyomtávolsága miatt.
- Nagyon hosszú és nem is vastag.
- Mert mindössze 760 mm hosszú. [A „hosszú” miatt nem elfogadható.]
- Mert csak 3600 m hosszú.
- Mert kicsi utat kell megtennie.
- 720 mm.

Lásd még:

X és 9-es kód.

19/56

OI03004

Egészítsd ki az alábbi mondatot a saját szavaiddal úgy, hogy az eredeti szövegrész (3. bekezdés) értelmének megfeleljen!

Bár a múzeumvasút vonala meglehetősen ,
mind a fiatal, mind a felnőtt „vasútbarátok” körében nagy népszerűségnek örvend.

1-es kód: **A tanuló a szövegrészletet megfelelően értelmezi, és a kiegészítés explicite utal arra, hogy a vasútvonal rövid.**

Tanulói példaválaszok:

- rövid
- kurta
- nyúlfarknyi
- kicsi
- nem olyan hosszú
- rövid, 3600 m hosszú

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- 3600 m hosszú.
- keskeny nyomtávú
- régi

Lásd még: **X és 9-es kód.**

20/57

OI03005

Milyen látnivalók várják az utasokat a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút végállomásán? Nevezd meg legalább kettőt!

1-es kód: **A tanuló visszakeresi a kért információt, és válaszában rámutat arra, hogy a végállomáson a nagycenki Széchenyi-kastély és a kisvasúti járművek állandó kiállítása várja a látogatókat.**

Tanulói példaválaszok:

- A Széchenyi-kastély és a kisvasúti járművek kiállítása.
- A nagycenki kastély és a kisvasút-kiállítás.
- A kastély és a kiállítás.
- Kastély és a vonatok.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- A nagycenki Széchenyi-kastély és a múzeum.
- A nagycenki Széchenyi-kastély.
- A Kisvasúti járművek állandó kiállítása, nádtelep.
- Kastély, vasútbarátok.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

21/58

OI03008

Gőzmozdonnyal vagy dízelmozdonnyal közlekednek sűrűbben a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút vonatai?

1-es kód: **A tanuló helyesen következtet, és válaszában rámutat arra, hogy a dízelvontatású vonatok sűrűbben közlekednek.**

Tanulói példaválasz:

- dízel

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- gőz
- gőz és dízel
- A mozdonyok felváltva járnak.
- Ugyanannyi ideig közlekednek dízel- és gőzmozdonnyal.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

22/59

OI03009

Milyen szolgáltatást nyújt a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút 37 000 Ft-ért?

2-es kód: **A tanuló visszakeresi a kért információt, és válaszában rámutat arra, hogy ezért az összegért a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút dízelvontatású különvonatot indít óvodás és diákcsoportoknak.**

Tanulói példaválaszok:

- Különvonatot indítanak óvodás és diákcsoportoknak dízelvontatással.
- Különvonatot indítanak diákoknak dízelvontatással.
- Dízelvontatot bérelhetnek óvodás és diákcsoportok.

1-es kód: **Részlegesen jó megoldás. A tanuló válaszában rámutat arra, hogy a) ezért az összegért a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút különvonatot indít *óvodás és diákcsoportoknak*, VAGY arra, hogy b) ezért az összegért a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút különvonatot indít *dízelvontatással*.**

Tanulói példaválaszok:

- Különvonatot indítanak diákoknak vagy óvodásoknak.
- Különvonatot indítanak dízelvontatással.
- Különvonatot indítanak óvodásoknak.
- Különvonati díjak az óvodás és diákcsoportoknak.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Különvonatot indítanak dízelvontatással felnőtteknek.
- Különvonatot indítanak.
- Óvodás és diákcsoport.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

23/60

OI03014

Milyen feltétellel közlekednek Barátság–Kastély végállomások között a vonatok? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

24/61

OI03015

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS az alábbi állítások közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

Helyes válasz: H, I, I, H

25/62

OI03018

Satírozd be a helyes válasz betűjelét! A Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút című szöveg...

Helyes válasz: A

26/63

OI03020

Te hogyan győznéd meg az osztálytársaidat arról, hogy a környéken kirándulva érdemes a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasúton utazni? Érveidet a szöveg alapján fogalmazd meg!

1-es kód: **A tanuló a szöveg egészét értelmezi, és a szöveg megfelelő tartalmi jegyeire utalva érvel a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasúton való utazás mellett.**

Tanulói példaválaszok:

- Érdemes lenne a kisvasúton utazni, mert olyan hangulatos, és a gőzmozdonyon még a vezetést is ki lehet próbálni.
- Érdemes egy olyan vonalon utazni, amelyik ilyen népszerű a „vasútbarátok” körében.
- Utazhatnánk rajta, hiszen ez egy igazi múzeum.
- A gyerekjegy olcsó, és a múzeumban látnivalók vannak.
- Tetszenek a múzeumvasút szolgáltatásai, és az árak is olcsók.
- Megéri, mert csak 360 Ft az út, sok nap üzemel a gőzmozdony is.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Azért érdemes utazni rajta, mert nagyon érdekes.
- Szerintem még senki sem utazott ilyen vonaton, úgyhogy ki kellene próbálni.
- Mondanám nekik, hogy mindig, minden körülmények között jöjjünk el ide.
- Rengeteg látnivaló van bent a múzeumban, és jó élmény lenne együtt vonatozni.
- Végre vonatoznék egy kicsit, mert mindig csak busszal járunk. Megnéznénk a kastélyt és a múzeumot.
- Szép látvány, élvezetes élmény. Higgyétek el, jó buli lesz.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

„A” FÜZET SZÖVEGÉRTÉS 2. RÉSZ/ „B” FÜZET SZÖVEGÉRTÉS 1. RÉSZ/

A Mikulás három élete

27/1

OI00303

Az elbeszélő szerint milyen hasonlóság van a múmia és a szemgolyó formájú üveggolyó között? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

28/2

OI00304

Miért éppen az egyiptomi kiállítást nézték meg és nem az antik gyűjteményt?

1-es kód:

A tanuló felfedezi a kapcsolatot a kérdés és a szöveg vonatkozó részlete között, és explicit vagy implicit módon utal arra, hogy aznap délelőtt az ókori Egyiptomról nézegettek egy könyvet.

Tanulói példaválaszok:

- A könyv miatt.
- Mert a kisfiú anyukája múmiás könyvet olvasott.
- Mert erről olvastak előtte.
- Érdekelték azok a múmiák a könyvből.
- Mert a gyerekeket érdeklik az ijesztő, ronda dolgok.
- Mert az ijesztő dolgokat szereti a kisfiú, és nem az antik műtárgyakat.

0-s kód:

Helytelen és hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Az ókori Egyiptom miatt.
- Azért, mert a kisfiú szereti a múmiákat. *[A szöveg szerint aznap délelőtt olvastak róluk először.]*
- Mert a kisfiút az érdekelte.
- Mert nem tudtak átmenni a jégen.
- A jégpálya olvadt, a park meg sáros volt.
- Mert a kisfiú egyiptológus akart lenni.
- Mert a kisfiú így is elég eleven, és nem az ő érdeklődési köre.

Lásd még:

X és 9-es kód.

29/3

OI00308

Mire vonatkozik a következő szövegrészlet: „mint indiánok hegyei közt a jelzőtűz”? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

30/4

OI00309

Kinek/kiknek a nézőpontjából olvashatjuk az elbeszélést? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

31/5

OI00312

Hogyan járultak hozzá a szobafestők a Mikulás mumifikálásához?

1-es kód:

A tanuló visszakeresi a szövegben a kért információt, és leírja: a szobafestők hagyták ott a krepp-papírt, amelybe a mikulást csomagolták.

Tanulói példaválaszok:

- Otthagyták a ragadós tekerceket.
- Krepp papírral.
- Öntapadós krepp papírcsíkkal, amit otthagytak.
- Otthagyták az öntapadós szobacsíkot.
- Otthagyták a papírt a festés után.

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Mert kifestették.
- Segítettek, hogy minél előbb elkészüljön.
- Az anya fogta az otthagytott dolgaikra, hogy elmegy.
- Kreppcsomagolásba tették.
- Otthagyták a festékesdobozokat.

Lásd még:

X és 9-es kód.

32/6

OI00313

Mit tudunk meg a szöveg alapján az ókori egyiptomi vallásról? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

33/7

OI00315

Miért kellett megmérni a Mikulás szívét? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

34/8

OI00316

Fogalmazd meg egy mondatban a nagy titkot, amelyre a mumifikálás során fény derült!

1-es kód:

A tanuló körülírja vagy akár szó szerint idézi a következő mondatot: az a mikulás félig nyúl volt.

Tanulói példaválaszok:

- A csokimikulás nem mikulás, hanem nyúl volt.
- A múmia nem mikulás, hanem nyúl.
- A mikulás, amelyet mumifikáltak, félig nyúl volt.
- Kiderült, hogy a gyártók rossz csomagolást adtak a csokinyuszira.
- Eredetileg nyúlnak szánták.
- A mikulás egy nyúlmikulás volt.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- A mikulásnak nincs bűne.
- A balzsamozás alatt a macskának nincs helye a szobában, mert eléggé begerjed tőle.
- Az anya nem kedveli a szomszéd Lajost.
- Kivették a szívét, és megmérték.
- A mikulásból hirtelen nyúl lett, majd tojás.
- A mikulás átváltozott.
- Régen a macskákat is mumifikálták.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

35/9

OI00317

Nevezd meg pontosan a Mikulás három életét!

2-es kód: **A tanuló helyesen válaszol a szöveg értelmezése alapján, és MINDHÁROM „életformát” bármilyen sorrendben megnevezi. 1. élet: húsvéti nyúl; 2. élet: mikulás; 3. élet: múmia, túlvilági lét.**

Tanulói példaválaszok:

- Nyuszi, mikulás, múmia.
- Húsvéti élet, karácsonyi élet, örök élet.
- Csokimikulás, Mumifikált mikulás, Nyúl mikulás.
- Csokimikulás, csokinyúl, múmia.
- Csokimikulás, félig csokinyuszi, félig mikulás, múmia.
- Sima mikulás, múmia mikulás, ami nyúl, megunta a gyerek.

1-es kód: **A tanuló a három élet közül KETTŐT nevez meg vagy EGYET, de az nem a mikulás.**

Tanulói példaválaszok:

- Nyúl, mikulás.
- Túlvilági élet.
- Húsvéti nyuszi.
- Múmia.
- A gyárban, a házban, mumifikálás után.
- Csokimikulás, múmia, olvadt, rossz ízű csoki.
- Szakállas fáraó Egyiptomban, nyúl, kering.

0-es kód: **Helytelen vagy hiányos válasz. A tanuló a három élet közül egyet sem nevez meg, illetve csak annyit ír, hogy mikulás.**

Tanulói példaválaszok:

- Mikulás.
- Piros mikulás puttonnyal.
- Egyiptom, tél, múzeum.
- Múmia, plüssállat, nyúl.
- A könyv olvasása és a múzeum megnézése, az otthoni csokimúmia elkészítése, decemberben újabb csokit vett.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

36/10

OI00318

Az alábbiak közül melyik tárgynak lehet még a csokimikuláshoz hasonlóan több élete a szöveg alapján? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

37/11

OI00319

Mennyi idő telik el a novella kezdete és vége között? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

38/12

OI00321

Értelmezd az elbeszélés utolsó mondatát a szöveg alapján!

1-es kód:

A válasz a) a kereskedelem kontextusában értelmezi a mondatot, és rámutat, hogy vásárlás közben szükség van elővigyázatosságra VAGY b) a válasz általánosságban utal arra, hogy a látszat néha csal VAGY c) a válasz általánosságban utal arra, hogy a váratlan dolgokra is számítanunk kell.

Tanulói példaválaszok:

- A kereskedők mindent kihasználnak, a csokit újracsomagolják.
- A boltokban csak átvernek minket.
- Azért, mert a gyártó újrahasználta a nyulat.
- Át akarják verni az árusok a vevőket, és ezért kérdezi, hogy csoda, ha gyanakszunk.
- Lehet, hogy nem is az, aminek látszik.
- Mindent újrahasznosítanak, a karácsonyfadíszek tojások. A profit érdekében ugyanazt a tárgyat többször eladják, másnak beállítva.
- Meg kell nézni, hogy mit veszel, mert nem az lehet, amit te gondolsz.
- Mindent átalakítanak, semmi nem az, aminek látszik.

0-s kód:

Helytelen, hiányos vagy túl általános válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Mindig minden gyanús.
- A Mikulásról kiderült, hogy nyuszi volt, a karácsonyfadíszek pedig tojásra hasonlítottak. *[Csak megismétli a szöveg végén olvasottakat.]*
- A dolgainkat több célra lehet használni.
- Sok gyanús beszédet mondtak, és ez gyanús lett az embereknek.
- Néha a boltokban, nagyobb üzemekben is követnek el hibákat.
- Minden dolgot lehet másra használni, csak elég kreatívnak kell lenni.
- Nem tudhatjuk, hogy mit mumifikáltak.

Lásd még:

X és 9-es kód.

Metró

39/13

OI00801

Milyen különbséget fedezel fel a bevezető és a szöveg többi része között? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

40/14

OI00804

Az alábbiak közül melyik tény utal a szövegben a tömegközlekedés kialakításának jelentőségére? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

41/15

OI00807

Milyen összefüggés van a kerékpárút-hálózat és a metróhálózat fejlesztése között a szöveg szerint? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

42/16

OI00808

Mivel kell felvennie a versenyt a metrónak? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

43/17

OI00810

Az alábbi állítások közül melyikre vonatkozik a szöveg címe? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

44/18

OI00811

Miért más az egyes országokban a metróhálózat a szöveg szerint? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

45/19

OI00813

A metró kiterjesztésén túl hogyan lehet a külvárosi részeket még jobban a belvároshoz kapcsolni?

2-es kód: **A tanuló explicit vagy implicit módon utal az elővárosi közlekedés általános fejlesztésére.**

Tanulói példaválaszok:

- A vonatok meghosszabbítása és más közlekedési eszközökkel való összekötése.
- Kerékpárút, külső parkolók a metróvégállomásokon.
- Ha az elővárosi közlekedést fejlesztik.
- Úgy, hogy több parkolót építenek, a metróvonalak kezdetéhez.
- Gyors átszállással.
- Járművek összekötése.

1-es kód: **A tanuló egy konkrét közlekedési eszköz fejlesztését említi.**

Tanulói példaválaszok:

- Új villamos bevezetésével.
- A HÉV-vel.
- MÁV.
- Vasútvonalakkal.
- Komoly kerékpárút-hálózat kialakítása.
- Busz, vonat, (kerékpár).

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Ha ott is lenne metró.
- A külvárosi részekre metróállomásokat építeni.
- A hosszabb utak kialakításával.
- Meg kell hosszabbítani a vonalakat.
- Autó, motor.
- Több útvonallal.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

46/20

OI00814

Mi a hasonlóság a párizsi és a londoni metró között a szöveg alapján? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

47/21

OI00815

Az alábbiak közül melyik foglalja össze legjobban a 2. számmal jelölt szövegrész tartalmát? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

48/22

OI00816

Igaz-e, hogy Európa első metrója Magyarországon épült? Állításodat indokold a szöveg alapján!

1-es kód: **A tanuló helyesen következtet a szöveg alapján: nem, csak a kontinens első metrója.**

Tanulói példaválaszok:

- Angliában volt az első.
- Nem, csak a kontinentális Európáé épült itt.
- Nem, mert Londonban.
- Igen, mert Anglia nem tartozik (teljesen) Európához.
- Igaz, a kontinentális Európa első metrója Bp-en épült.

6-os kód: **Tipikusan rossz válasz. A tanuló Európát a kontinentális Európával azonosítja.**

Tanulói példaválaszok:

- Igen, 1886-ban.
- Igen.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Nem tudom.
- Nem valószínű, Magyarország nem szokott ilyesmiben első lenni.
- Nem.
- Igen, mert Londonban.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

49/23

OI00817

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS az alábbi állítások közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

Helyes válasz: H, I, H, H, H

50/24

OI00818

Mit gondolsz, miért fektettek be egy ilyen rövid metróútvonal kiépítésébe Haifában?

2-es kód: **A tanuló felismeri az összefüggést a metróútvonal célállomásának (tengerpart) feltehető népszerűsége és a befektetés között, VAGY kiemeli az összefüggést a közlekedési eszköz megválasztása és a domborzati viszonyok között.**

Tanulói példaválaszok:

- Azért, mert a várost dombra építették.
- Hogy a tengerpartról a dombtetőre egyszerűbben eljussanak az emberek.
- Mert pont elég hosszú ahhoz, hogy a két legforgalmasabb részt összekössék vele.
- Hajóval érkezők be tudjanak menni a városba.
- Azért, hogy a tengerparton pihenő emberek gyorsan és kényelmesen eljussanak a belvárosig.
- Mert a domb miatt nehéz a közlekedés a belvárosba.
- Mert sokan járnak rajta a tengerpartra, azt gondolták.

1-es kód: **A tanuló a nagyvárosi közlekedés általános problémáira hivatkozik válaszában.**

Tanulói példaválaszok:

- Azért, hogy ne a várost zsúfolják tovább.
- Így gyorsabb a belvárosba jutni.
- Hogy kevesebb kocsi járjon.
- Mert gyorsabb így a közlekedés a két pont között.
- Hogy gyorsítsák a tömegközlekedést.
- Azért, hogy a város jól megközelíthető legyen.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert ott a legforgalmasabb az út.
- Mert nem kell nagyobb távot megtenni.
- Jobb közlekedési módszer.
- Mert nagy a kihasználtsága.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

51/25

OI00820

Milyen jellegű különbség van az utolsó fejezet és a szöveg többi része között? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

52/26

OI00822

Az alábbi tanácsok közül melyik szólhat a metróhálózat TERVEZŐinek? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

Kemencés Pizza

53/27

OI03701

Húzd alá a szövegben azt a két mondatot, amelyek megfogalmazzák a szöveg célját!

2-es kód: A tanuló helyesen következtet az olvasottak alapján, és aláhúzza mindkét mondatot: „Ezen az oldalon segítséget kívánunk nyújtani az ételrendeléshez.” „Reméljük, útmutatónkkal segítettük a Kemencés Pizza honlapjának használatát!” Ha nem a teljes mondatot, csak annak egy részét húzza alá, az is elfogadható.

Tanulói példaválasz:

- Ezen az oldalon segítséget kívánunk adni az ételrendeléshez. [...] Reméljük útmutatónkkal segítettük a Kemencés Pizza honlapjának használatát!

1-es kód: A tanuló helyesen következtet az olvasottak alapján, de csak egyet húz alá a két mondat közül. Elfogadható még, ha a „Kedves látogatónk!”-at is aláhúzza.

Tanulói példaválaszok:

- Ezen az oldalon segítséget kívánunk nyújtani az ételrendeléshez.
- Reméljük, útmutatónkkal segítettük a Kemencés Pizza honlapjának használatát!
- Ezen az oldalon segítséget kívánunk nyújtani az ételrendeléshez. Kedves Látogatónk!

7-es kód: A válasz megfelel az 1-es VAGY a 2-es kód leírásának EMELLETT alá van húzva a Kemencés Pizza rendelési útmutató is.

Tanulói példaválasz:

- Ezen az oldalon segítséget kívánunk adni az ételrendeléshez. [...] Kemencés Pizza rendelési útmutató [...] Reméljük útmutatónkkal segítettük a Kemencés Pizza honlapjának használatát!

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválasz:

- Kedves Látogatónk!

Lásd még: X és 9-es kód.

54/28

OI03702

Miért fontos, hogy valós telefonszámot és e-mail címet adjuk meg?

2-es kód: A tanuló helyesen kapcsolja össze a szöveg információit, és mindkét elérhetőség jelentőségét megmagyarázza.

Tanulói példaválaszok:

- Telefonszám: ha probléma van a rendeléssel, akkor ezen keresztül tudnak értesíteni.
E-mail cím: erre küldik a regisztrációs kódot.
- Telefonszám: ezen a számon visszaigazolják a rendelést.
E-mail cím: regisztrációs kódot lehet az e-mail címre küldeni.
- Telefonszám: ha valami probléma van, el tudjanak érni.
E-mail cím: oda küldik a jelszavamat.
- Telefon: ha nincs csengő, el tudjanak érni.
E-Mail: reg.számot küldik ide.
- Telefon: hogy telefonon útbaigazítást adjunk.
E-Mail: regisztrációs számot küldik.

1-es kód: **A tanuló helyesen kapcsolja össze a szöveg információit, de csak az egyik elérhetőség jelentőségét magyarázza meg.**

Tanulói példaválaszok:

- Telefonszám: ezen értesíthetnek, ha valami gond van.
E-mail cím: küldhetnek levelet, ha nem működik a telefonom. [*Ez is az értesítéssel kapcsolatos elem.*]
- Telefonszám:
E-mail cím: erre küldik a regisztrációs kódot.
- Telefonszám: mert ha valami van, el tudjanak érni. [*Túl általános.*]
E-mail cím: ide küldik a regisztrációs kódot.
- Telefonszám: hogy bármikor kapcsolatba tudjanak lépni.
E-mail cím: mert az e-mail címre regisztrációs kódot küldenek.
- Telefonszám: hogy máskor lehessen telefonon is rendelni.
E-mail cím: ide küldik a reg.kódot.
- Telefonszám: ha valami probléma van, fel tudjanak hívni.
E-mail cím: ha akció vagy engedmény van, küldjenek e-mailt.
- Telefon: ha baj van, tudjanak beszélni a megrendelővel.
E-Mail: tudjanak küldeni üzenetet, ha telefonon nem érnek el.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Telefonszám:
E-mail cím: ha bármi történik, el tudnak érni. [*Nem elég konkrét.*]
- Telefonszám: hogy el tudjanak érni, ha ennivalót rendelek.
E-mail cím: hogy el tudjanak érni a rendelésed után.
- Telefonszám: hogy ne mászt hívjanak fel.
E-mail cím: hogy ne másik e-mail címre küldjék.
- Telefonszám: ha valami változás van, be lehessen diktálni.
E-mail cím: hogy tudjanak küldeni étlapot.
- Telefon: értesíteni tudnak.
E-Mail: ajánlatokat küldenek.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

55/29

OI03704

Juli szerint, ha egy ételből többet is szeretnék rendelni, akkor több rendelést kell leadnom. Egyetértesz Julival?

1-es kód: **A tanuló utal az Ételrendelés című bekezdésben olvasottakra, és leírja, hogy tetszőleges mennyiségű ételt rendelhetünk.**

Tanulói példaválaszok:

- Tetszőleges mennyiségű ételt választhatsz.
- Nem, mert az étel mennyiségét lehet növelni és csökkenteni is.
- Nem, mert mondd, mennyit kérsz.
- Nem, mert lehet egyszerre is rendelni.
- Nem, mert egy rendelés során több pizzát is rendelhetsz.
- Nem, mert egy ételből többet is rendelhetsz.
- Nem, beírod, hogy hány pizzát szeretnél rendelni, és kész.
- Nem, mert minden egyes étel a „kosárba” kerül.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz. A tanuló csak IGEN-nel vagy NEM-mel válaszol.**

Tanulói példaválaszok:

- Nem, mert menülap van.
- Nem kell több rendelést leadni.
- Nem, ha későbbre szeretnél rendelni, megadhatz egy későbbi időpontot.
- Igen, igen.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

56/30

OI03705

Számozással állítsd időrendbe a lépéseket!

Helyes sorrend: 3; 1; 6; 4; 2; 5

57/31

OI03706

Hogyan állíthatod össze a saját pizzádat? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes: B

58/32

OI03708

Ha egy előre összeállított pizzát szeretnél rendelni, melyik menüpontot kell választanod a 3. lépésben?

1-es kód: **A tanuló visszakeresi a kért információt, és leírja: hagyományos pizza.**

Tanulói példaválaszok:

- Hagományos.
- Hagományos pizzák közül választhatunk.
- Az első.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Hagományos és sajtos.
- Hagományos vagy saját.
- A pizzára kattintok, ami azután a kosaramba kerül.
- A rendelés menüpontot.
- 3. lépés.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

59/33

OI03703

Mi a teendő a regisztrációs kóddal? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

60/34

OI03711

Miről NEM dönthetsz a pizzával kapcsolatban? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

61/35

OI03714

Az alábbi válaszlehetőségek közül melyik jellemzi leginkább a szöveg stílusát, megfogalmazását? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

62/36

OI03715

Satírozd be a helyes válasz betűjelét! A 4. pont...

Helyes válasz: A

63/37

OI03716

Miért írták a 2. pontot vastag betűkkel? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D